

Siroul permanent al Senatului
Bp 497. 128.09.2020

621.5.10.2020

AVIZ
**referitor la propunerea legislativă pentru instituirea anului
2021 - „Anul Tudor Vladimirescu” și declararea lui
Tudor Vladimirescu și a Ecaterinei Teodoroiu,
drept eroi ai națiunii române**

Analizând propunerea legislativă pentru instituirea anului 2021 - „Anul Tudor Vladimirescu” și declararea lui Tudor Vladimirescu și a Ecaterinei Teodoroiu, drept eroi ai națiunii române (b497 din 25.08.2020), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.XXXV/3394/01.09.2020 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr.D982/02.09.2020,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.(1) lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,
Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca scop instituirea anului 2021 - „Anul Tudor Vladimirescu” și, totodată, declararea lui Tudor Vladimirescu și a Ecaterinei Teodoroiu, drept eroi ai națiunii române.

Potrivit Expunerii de motive, *„Ecaterina Teodoroiu, cercetașă și participantă la Primul Război Mondial, s-a sacrificat eroic în bătălia de la Mărășești, în momentul în care se afla în fruntea unui pluton de infanterie al Armatei Române, lovită în inima ei generoasă de două gloanțe de mitralieră, în anul 1917”*. Totodată, se menționează că *„se declară drept erou al națiunii române, Tudor Vladimirescu, pentru curajul său dovedit în Revoluția de la 1821 pe care a condus-o, mișcare care avea ca scop eliberarea popoarelor creștine de sub dominația Otomană”*.

Propunerea legislativă face parte din categoria legilor ordinare, iar în aplicarea art.75 alin.(1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. Întrucât, prin măsurile prevăzute la art.2 alin.(2), art.4, art.6 și art.7 alin.(1), propunerea legislativă poate genera implicații asupra bugetului de stat, este obligatorie solicitarea unei informări din partea Guvernului, în conformitate cu dispozițiile art.111 alin.(1) din Constituția României, republicată. Totodată, sunt incidente prevederile art.15 alin.(1) din Legea nr.500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, referitoare la obligativitatea întocmirii unei fișe financiare, cu respectarea condițiilor prevăzute de art.21 din Legea responsabilității fiscal-bugetare nr.69/2010, republicată.

În acest sens, precizăm că, în considerentele Deciziei nr.331/2019, Curtea Constituțională a reținut că, *„lipsind fișa financiară (inițială și reactualizată) nu se poate trage decât concluzia că la adoptarea legii s-a avut în vedere o sursă de finanțare incertă, generală și lipsită de un caracter obiectiv și efectiv, nefiind așadar reală”*.

3. Analizând conținutul propunerii legislative, semnalăm că potrivit art.6 din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, proiectul de act normativ trebuie să instituie reguli *necesare, suficiente și posibile* care să conducă la o cât mai mare stabilitate și eficiență legislativă.

De asemenea, se poate observa că dispozițiile prezentei propuneri legislative au un caracter declarativ, deoarece acestea nu sunt determinate de nevoia de reglementare a unui anumit domeniu de relații sociale și de specificul acestuia, ci sunt, mai degrabă, generate de dorința, de a stabili, fără echivoc și într-un singur caz, instituirea anului 2021 - „Anul Tudor Vladimirescu” și declararea lui Tudor Vladimirescu și a Ecaterinei Teodoroiu, drept eroi ai națiunii române.

Caracterul pur declarativ al propunerii legislative, fără a se constitui în mod efectiv drepturi și obligații, este de natură să determine ambiguități cu privire la efectele pe care legea le-ar putea produce. Or, de esența unei legi, ca act juridic al Parlamentului, este însuși caracterul normativ al acesteia, iar nu unul eminent

declarativ, lipsit de efecte juridice¹. De aceea, apreciem că o asemenea sferă de reglementare poate fi realizată printr-o simplă declarație² a Parlamentului, fără caracter normativ.

De asemenea, **art.2 alin.(2), art.4, art.6 și art.7 alin.(1)** din propunerea legislativă prevede că autoritățile administrației publice centrale și locale **pot sprijini** material și logistic, din bugetele proprii, organizarea și desfășurarea manifestărilor respective. Așadar, deși se intenționează stabilirea cadrului normativ în care autoritățile publice pot acționa, textul de lege instituie doar o posibilitate, lăsând la alegerea autorităților publice respective dacă să sprijine sau nu, din punct de vedere material și logistic, organizarea și desfășurarea manifestărilor respective. Astfel, apreciem că, prin aceste dispoziții, **propunerea legislativă conține prevederi cu caracter de recomandare, fiind, prin acest mod, lipsită de efecte în aplicare.**

În plus, stabilind o posibilitate și nu o obligație în sarcina autorităților administrației publice referitoare la finanțarea manifestărilor preconizate în prezenta propunere legislativă, legiuitorul instituie o normă a cărei eficiență este discutabilă.

Prin urmare, apreciem că, sub aceste aspecte, propunerea legislativă este susceptibilă a încălca prevederile art.1 alin.(5) din Constituție, atât în componenta sa referitoare la stabilitatea raporturilor juridice, cât și în cea referitoare la calitatea legii, prin raportare la art.3 alin.(1) coroborat cu art.52 alin.(1) din Legea nr.24/2000.

Potrivit jurisprudenței constituționale, o lege trebuie să fie elaborată în conformitate cu Constituția, să reprezinte actul juridic al Parlamentului, să exprime și să reglementeze relații sociale generale. Caracterul normativ al legii impune stabilirea unor dispoziții exprese referitoare la drepturi și obligații ce trebuie stabilite în sarcina destinatarilor normei juridice, dar și a consecințelor nerespectării acestor obligații, prin instituirea de sancțiuni.

4. Sub rezerva celor exprimate la pct.4 de mai sus, pentru suplețea actului normativ supus avizării, precum și pentru un spor de rigoare normativă, recomandăm comasarea soluțiilor legislative

¹ A se vedea Decizia Curții Constituționale nr.600/2005.

² I. Muraru, E.S. Tănăsescu, Constituția României, Comentariu pe articole, Ediția 2, Editura C.H. Beck, București 2019, p. 644.

propușe pentru **art.3** și **5**, precum și a celor propușe pentru **art.4** și **6**, în două elemente structurale distincte, având următoarele redactări:

„Art.3. - (1) Se declară erou al națiunii române Tudor Vladimirescu, pentru rolul marcant, curajul, eroismul și sacrificiul lui din timpul Revoluției de la 1821.

(2) Se declară eroină a națiunii române Ecaterina Teodorescu, pentru rolul marcant, curajul, eroismul și sacrificiul ei din timpul Primului Război Mondial”.

„Art.4. - Ceremoniile se vor desfășura anual în data de 23 ianuarie, respectiv, 22 august și pot fi marcate de autoritățile administrației publice centrale și locale , precum și de instituțiile publice de cultură din țară și din străinătate, prin organizarea unor programe și manifestări cu caracter cultural-științific”.

Pe cale de consecință, actualul **art.7** va trebui marcat ca art.5.

ROMÂNIA
PREȘEDINTE
dr. Dragoș ILIESCU

București

Nr. 931/25.09.2020.